

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	
	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délben	

A láthatáron a Ruhr-kérdés. az egyetlen felhő.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, júl. 9.

Chamberlain egy politikai gyűlésen kijelentette, hogy az angol kormány erősebb, mint valaha. Chamberlain fivére, Chamberlain Neville egészségügyi miniszter beszélt ezután és a Ruhr-kérdésről megemlékezve a következőket mondotta:

A láthatáron a Ruhr-kérdés az egyetlen felhő. A Ruhr-megszállás Anglia tanácsa ellenére történt s eredménye igazolta az angol kormány aggodalmát.

A megszállás Franciaországnak nemhogy hasznát nem hozott, hanem kárt okozott az angol kereskedelemnek. A dolog a végletekig nem tarthat. Az ügy Angliát is érinti s ezért bármennyire is szeretne harmonizálni intézkedésben Franciaországgal, elérkezett az ideje, hogy a végleges lépéseket megtegye.

Chamberlain Neville kijelentéseit a francia lapok nagy ellenszenvvel fogadják.

Az angol kormány határoz a Ruhr-kérdésben.

A „Torontál” tudósítójának távirata

London, júl. 9.

A kormány ma vagy holnap határoz végérvényesen a német jóvátétel ügyében. A Daily Telegraph szerint az angol kormány a következő pontokban dönt:

1. Mikor és hogyan válaszoljanak a német memorandumra.
2. Milyen eljárással állapítsák meg Németország fizetőképességét.
3. Felhatalmazzák-e Bradburyt a jóvátételi bizottságban, hogy hivatalos magyarázatot kérjen a versaillesi szerződésnek Németországgal szemben érvénybe léptethető büntető szankciójáról.
4. Ha a jóvátételi bizottságban a kérdés körül ellentétek merülnek fel, felhívják-e a hágai döntőbíró-ságot a versaillesi békeszerződés 248-ik szakaszának interpretálására, mely szerint a szövetségeseknek jelzaloguk közös a német állam egész aktivumára.

A pápa Ruhr-akciójának eredménye.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Paris, júl. 9.

Wolff ügynökség jelenti: a Chicago Tribuna szerint Bonnart, Franciaország vatikáni nagykövete, nemsokára vizitáció állomáshelyéről Párisba.

Viharos ülés a szkupstinában.

Vita a fegyverviselési engedélyek megvonása körül.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, júl. 9.

A nemzetgyűlés tegnap, egy heti szünet után folytatta rövid időre félbeszakadt munkásságát. A szkupstina tegnapi ülését néhány perccel tíz óra előtt nyitotta meg Jovanovity Ljuba házelnök.

Napirendre való áttérés előtt a Ház titkára felolvasta a múlt ülésről felvett jegyzőkönyvet, majd annak elfogadása után, néhány üdvözlő táviratról értesítette a szkupstinát, amelyben örömeiket fejezik ki Pesity szerencés megmenekülése felett.

A napirenden a parlamenti bizottságok megválasztása szerepelt. Tizeuhét törvényjavaslat megvitatására kérték egy-egy bizottság kiküldetését, amelyekre a feldolgozás és a jelentéstétel feladata hárulna. A tárgyalásra váró javaslatok között szerepel a nagyvagyonok expropriálásáról és a telepítésekről szóló törvény.

A bizottságok megválasztására azonban nem került sor, mert a különféle kérdésekre válaszoltak a miniszterek, ami az ülés egész idejét igénybe vette.

A legtöbb dolga akadt Vuicsity Milorad belügyminiszternek, akihez a legtöbb interpellációt intézték.

Boskovity (pansevoi dem.) Radicsavljevity pansevoi rendőrtisztviselő felüggasztését kérte, mert egyik ténykedése alkalmával gyilkossági kísérletet követett el. A belügyminiszter válaszolva a felszólaló vádjaira, kijelentette, hogy itt csak fegyverhasználati kísérletről lehet szó s igyekezett megcáfolni a képviselő többi vádjait is.

A szkupstina további folyamán jórészt a muzulmánok panaszai kerültek szönyegre.

Mehmed Spaho dr. tiltakozott afelett, hogy Boszniában még most sem viszik keresztül a községi választást, holott az alkotmány kétségtelenül elrendeli. Epesen jegyzte meg, hogy még azt a kevés önkormányzatot is megvonták Boszniától és Hercegovinától, amiben eddig része volt. A kormány határozottan megígérte — mondja Mehmed — hogy még a mostani év folyamán foganatosítja a községi választásokat s ezzel szemben máig sem váltotta be annyira hangoztatott ígérteit.

Ezután a belügyminiszter választotta Pality muzulmán képviselőnek a fegyvertartási engedélyek megvonásáról szóló beszédére. Pality ugyanis kifejtette, hogy a hatóságok főképpen a muzulmán polároktól vették el a fegyverviselési jogot. Vuicsity Milorad belügyminiszter kifejti, hogy biztos tudomása szerint a hatóságok rendszerint csak azoktól vonják meg az engedélyt, akik azzal visszaéltek.

A muzulmánok a válasszal nem voltak megelégedve. A földművesek a padokat verték és állandó közbeliáltásokkal zavarták meg az ülést. Több ízben hangzott el a közbeszólás. A földművesektől is megvonták az engedélyt, mert nem tartanak a radikálisokkal.

A kérdés körül nagy vihar támadt, amiben a radikálisok és demokraták is részt vettek. Jovanovity házelnök a nagy zaj miatt öt perces szünetet rendelt el. Szünet után a belügyminiszter válaszolt a támadásokra. A házelnök újabb pihenőt adott, hogy ez alatt a pártok meg egyezhessenek a parlamenti bizottságok megválasztása ügyében. A pártok között azonban nem sikerült az egyezkedés és így ez a pont a mai szkupstinaülésre maradt.

TÖZSDE

Július 9.

Beograd. (Zárlat.) London 43620, Páris 55380, Newyork 9520, Genf 163925, Milano 404, Prága 29390, Berlin 0041, Wien 0134, Bukarest 4650, Budapest 113.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00022, Hollandia 22925, Newyork 58675, London 2675, Páris 338750, Milano 2475, Prága 1775, Budapest 00675, Beograd 615, Bukarest 285, Varsó 00050, Wien 00083.

Budapest. (Zárlat.) Amsterdam, hollandi forint 3393—3513, Beograd, dinár 91—95, Márka 540—620, London 39590—40790, Font 39610—40810, Milano, lira 365—385, Newyork, dollár 8540—8640, Páris 502—522, Francia frank 507—527, Prága, sokol 263—275, Wien, osztrák korona 1235—1335. A többi változatlan.

A közigazgatási bizottság ülése. A megyei közigazgatási bizottság tegnap ülést tartott, amelyen különféle belügyeket tárgyalt meg.

A becskerekeli kamara a kereskedelemért.

Intervenciók a kereskedők érdekében.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Bečkerek, júl. 10.

A becskerekeli másodosztályu fővámhivatalnál ezideig nem vámolhatták el az érdekelt exportőrök a kivitelre szánt élőállatokat s azt kénytelenek voltak máshová elszállítani. Ematt természetesen nagy kárt szenvednek, ami a Bečkereken történő elvámolás esetén elmaradna. A becskerekeli kereskedelmi és iparkamara magáévá tette az exportőrök ügyét és interveniált illetékes helyen annak érdekében, hogy a helybeli hivatal is felhatalmazást kapjon az élőállatok elvámolására.

A kamara a kérelmet tartalmazó felterjesztést tegnap küldötte el a beograd központi főigazgatóság-nak, mely a kérdés felett érdemleges döntést hivatott hozni. Hogy milyen lesz a határozat, kedvező döntést hoz-e a főigazgatóság, az természetesen még ismeretlen. Az akció kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekintenek az érdekelték, mert hisz őket közelről érintő anyagi kérdéssről van szó.

A kamara ezt az alkalmat felhasználva, egyúttal azt a kérelmet terjesztette fel a központi igazgatóság-hoz, hogy a Bácság kereskedelmének és iparának fellendítése és előmozdítása érdekében hasson oda, hogy a becskerekeli másodosztályu fővámhivatalt mielőbb elsőosztályuvá szervezzék át.

Tegnap délben sürgőnyileg kérdést intéztek a fővámigazgatóság-hoz, amelyben felvilágosítást kérnek arra vonatkozólag, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok, amelyeknek a maguk használatára kell az áru, kénytelenek-e a vámspedítőrök útján vámoltatni, vagy pedig közvetlenül is elvégezhetik a díjak lerovását. A kereskedelmi és iparkamara azon a nézetben van, hogy a vámspedítőrök igénybevétele nem kötelező, azonban minden eég, a mely a vándeklarációt aláírta, felelős a pontosságáért. A kamara véleményét egy januárban kapott átiratra alapozza, mely ily értelmű döntést tartalmaz. A távirati uton érkező válasz rövidesen véglegesen tisztázni fogja ezt a kérdést is.

A politika a sport ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Stokholm, júl. 9.

A sajtó erőlesen tiltakozott Franciaország és Belgium tilalma ellen, amellyel megakadályozni akarja, hogy a göteborgi repülőverseny résztvevői Németországon átrepüljenek.

Millerand megnyugtatta a világot.**A „Torontál” tudósítójának távirata**

Paris, jul. 9.

Pascal születésének évfordulóján Millerand beszédében a következőket mondta: „A csatának vége, de a béke még nem biztos, mert Franciaországot családsággal, fufanggal meg akarják fosztani a győzelem gyümölcseitől. Franciaországnak mint a háború idején, türelemmel kell lennie és legalább egy negyed órával kell tovább kibírni mint bármelyik más államnak.

Olaszország bekebelezi Fiumét (?)**A „Torontál” tudósítójának távirata.**

Beograd, jul. 9.

A beogradi Tribuna írja: Tegnap reggel öt órakor Fiume olasz helyőrsége teljes hadifelhőkésztségbe helyezkedett. Az összes őrségeket az SHS határok felé jelentékenyen megerősítették. A délelőtti folyamán az összes középületekről levették Fiume állam címerét és helyébe az olasz állami címet helyezték el.

Egy becskerekai származású táncművész sikerei.**A „Torontál” tudósítójától.**

Beeskerek, jul. 10.

Egy Beeskerekről öt év előtt elköltözött fiatalemberről kapunk hírt, aki Budapesten bámulatosan rövid idő alatt szép karriert futott meg. Beeskereken sokan ismerték a szimpatikus, elegáns megjelenésű, nagyműveltségű Horváth Gábort, aki már akkoriban kitűnő táncos hírében állott. Tehetsége, mely kétségbevonhatatlanul mutatkozott hamarosan arra ösztövelte, hogy Budapestre menjen és megkezdje előretörtető munkáját. Két éven át látogatta a legkiválóbb mestereket s a tánc technikai tudásának elsajátításával, egyéni ízlésével, finomságával és piasztikai érzékével fűszerezve táncművészetét, felküzdötte magát az első nevek közé. Protekció nélkül haladt előre s csak rajongói, tanítómesterei, támogatására számíthatott.

Eleinte a budapesti Magyar Színháznak volt a tagja s a nyári színpadoknak állandó szerződötett közreműködője. A Jászai jubileum alkalmából Liszt Magyar Rapszódájából táncolt és egy magyar ábrándot mutatott be. Az előadás aratott tomboló nagy sikeréről a lapok kivétel nélkül a legteljesebb elismerés hangján szólottak és szép jövőt jósoltak a népszerű fiatal táncművésznek. A múlt év őszén megnősült és ifju feleségével együtt előbb Pesten szerződött le, majd Wienben, ahol a Trocadero-ban estként minden előbbi elismerést is elhomályosító sikerrel tetézte eddigi szép működését. Legutóbb Budapesten egy sajtószereményű pantomimját adták, amelyről a Színházi Élet a legteljesebb elismerés hangján írt.

Horváth Gábor, színész névén Dezsényi Gábor és Dezsényiné Ria Royel augusztusban Wienben játszanak, szeptemberben Bukarestben, az ősszel pedig — tervük szerint — a Vajdaságba jönnek néhány estére. Ezáltal természetesen Beeskerekre is ellátogatnak.

A klerikálisok nem hagyják el a szkupstinát.**A betöltetlen miniszteri terek sorsa még mindig bizonytalan****— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —**

Beograd, jul. 9.

A vasárnapi beogradi lapok s ezeknek nyomán a vidékiek is azt a hírt közölték, hogy a kormányban üresedésben lévő terekre dr. Vojity, dr. Janity és Szimonovity képviselőket terjesztik elő kinevezésre. A hírt politikai körökben is pozitívumként emlegették s így általános meglepetést keltett tegnap az a verzió, hogy a betöltetlen miniszteri székekre még nincsen komoly jelölt. Bár a Vojity—Janity és Szimonovity kombináció több mint valószínűleg helyes s a kormány kiegészítése előreláthatólag ezekkel a személyekkel történik, a végleges döntésig mégsem vehető bizonyosnak. Hír szerint a miniszteri terek betöltésének kérdése ezen hét folyamán eldől.

Az utóbbi időben egyre-másra ellenőrizhetetlen hírek kerültek forgalomba, melyek szerint a klerikálisok megváltoztatják eddigi politi-

kai taktikájukat és más irányban kezdik meg az aktivitást. A klerikálisok tegnapi ülése s az azon hozott határozat végre megcáfolta a politikai körökben elterjedt verziókat.

A klerikálisok bizottsága ugyanis tegnap Celjén ülést tartott, amelyen beszámoltak a párt képviselői eddigi parlamenti ténykedésükről. Korosec részletesen ismertette a parlamenti helyzetet, valamint a párt elhelyezkedését és eddigi állásfoglalását. A főbizottság helyeselte a képviselők eddigi ténykedését és úgy határozott, hogy a klub továbbra is a szkupstinában maradjon, míg a kiküldendő szélesebb bizottság nem dönt végérvényesen a párt jövő taktikája felett.

Politikai körökben erősen bíznak abban, hogy a klerikális-párt nem hagyja el a szkupstinát.

Üres a városi pénztár.**Képtelenek nagyobb összegek kiutalására. — A polgármester sürgősen Beogradba utazott. — Az államtól várják a segítséget.****— A „Torontál” tudósítójától. —**

Beeskerek, jul. 10.

A város sulyos pénzügyi helyzetével már több ízben foglalkozott a „Torontál”. Legutóbb cikk keretében megírtuk, hogy Beeskereknek milliós künnlevősége vannak s ennek dacára finandális helyzete a lehető legkedvezőtlenebb. A városnak ezideig csak arra volt pénze, hogy a legzűlésebb kiutalásokat eszközölhessék, nevezetesen, hogy a tisztviselők fizetését folyósítsák és az elkerülhetetlenné vált napi kiadásokat fedezhessék, nagyobb kiutalásokat azonban semmi esetre sem teljesíthettek.

A vigasztalan helyzetben a legfuresább az, hogy a városnak milliói vannak s mégis fizetési zavarokkal kénytelen küzdeni. Csak nemrégiben mutattunk rá arra, hogy a helybeli vállalatok már évek óta önhibájukon kívül nem fizetnek adót. Annakidején a nyilvános számadásra kötelezett és más cégekre is kivetették az állami adót, a határozat ellen azonban az érdekeltek fellebbeztek. Azóta évek mulottak el, anélkül, azonban hogy a fellebbezéseket elővették és tárgyalták volna. Az állami adó jogerőre való emelkedése előtt, természetesen nem hajtható be a per centuáliter, tehát az állami adó összegének nagysága után megállapított községi pótdadó. A felszólamlásokat többszöri sürgetés dacára sem intézték még el, ami — tekintettel arra, hogy több millió dinárra rugó künnlevőségekről van szó — rendkívül kellemetlen helyzetbe sodorta az amúgy sem fényes gazdasági körülmények között lévő várost.

A második sulyos tétel az állam tartozása. Nem új keletű követelés — s nem először irunk róla. Az állam a behajtott adók után tiszszalék részesedést ad a városoknak,

mely kules szerint Beeskereket két millió dinár illeti meg. A város már régóta elkecseregett harcot folytat jogos követelésének kielégítéséért, mindezekig azonban teljesen eredménytelenül. 3 hónappal ezelőtt a belügyminisztérium B. B. B. ügyosztályának kiküldötte Beeskereken járt ez ügyből kifolyólag hivatalos kiküldetésben, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy a város rövidesen megkapja pénzét. Az intervjú áprilisban történt s ma július 10-ét írjuk — a pénz azonban még mindig nem érkezett meg.

A város pénzügyi helyzete ily körülmények között annyira leromlott, hogy bekövetkezett az a pillanat, melynek megérkezését már régen várunk, tudniillik, hogy teljesen kiürüljön a pénztár.

A városi adóhivatal pénztára bejelentette, hogy további nagyobb kifizetéseket képtelen teljesíteni, mert a pénztár pénzkészlete kifogyott. Együttal sürgős utánpótlást kér, hogy a leg-sürgősebb kisebb összegű kiadásokat kiutalhassa.

A város más megoldás hiányában kénytelen újra az állami tartozás sürgős kiutalását, vagy legalább is előleg folyósítását kérelmezni. Az ügy sürgősségére való tekintettel Aleksity Bogoljub polgármester elutazott Beogradba, hogy személyesen közbenjárjon a kifizetés érdekében. Amennyiben ez az intervenció sem járna eredményre, a város könnyen a legsúlyosabb válságba kerülhetne, aminek első következménye volna Beeskerek hitelének a megromlása. Az állam segítsége most a tizenkettedik órában érne a szorongatott helyzetbe került várost. Kíváncsian várjuk a belügyminisztérium válaszát.

HIREK

Jul. 11.

1700 ban alapítják a berlini tudományos akadémiát. 1859-ben kötik meg a villafrankai békét.

A pátóváradi repülőosztag Beogradba kerül. Beogr. jel.: A hadügyminisztérium elhatározta, hogy a petrovradini repülőosztagot Beogradba helyezi át. Az áthelyezés szeptemberben történik meg.

Ujabb jelentkezési határidő a novisadi kiállításra. A kiállításra való jelentkezés határideje már június hónapban lezárult, de a jelentkezések még mindig tartanak, bizonyosságul annak az érdeklődésnek, mely a novisadi kiállítás iránt mindinkább megnyilvánul. Sajnos, a kiállítás vezetősége nincsen abban a helyzetben, hogy ezeket a jelentkezéseket figyelembe vehesse, mert a Ginnázium épületében és az udvaron felépített pavillonban a zárt helyiségeket már mind kibérelték. A kiállítás vezetősége csak a ginnázium hatalmas udvarán tudja az újabb jelentkezőket elhelyezni s azért csak azon jelentkezőknek adhat helyet, akik saját pavillont akarnak felépíteni vagy pedig az udvarban, szabad helyen tudják elhelyezni a kiállított tárgyakat. Az ily jelentkezést július hó 17-ig fogadhatja el a kiállítás vezetősége.

Az angol kikötőmunkások nem engednek. Londonból jelentik: A szakszervezeti vezetőség felszólította a dokkmunkásokat a munka újbóli megkezdésére. A kérelmet a sztrájkolók elutasították, feleletül megbüktették a szocialista vezetőséget és helyébe kommunista vezetőket választottak.

Sikkasztó postatiszt. Trebinjéből jel.: Az ottani posta fiatal tisztviselője, névszerint Radman Andrea hatvanezer dinárt sikkasztott. A pénz eltűnését úgy akarta beállítani, hogy az eltűnt s így a gyaout elterelje magáról. Terveben azonban tévedett. A hatóságok rájöttek Radman szándékára s letartóztatták.

Adomány. A helybeli szerb Nőegylet folyó hó 27-én megtartott választmányi ülése tudomásul vette az elnöknő jelentését, mely szerint a következő adományokat vette át: a Közgazdasági Banktól Gussmann koszorumeleváltás címén 100 dinárt, özv. dr. Polláknétól koszorumeleváltás címén 100 dinárt, Fogyasztási szövetkezetétől koszorumeleváltás címén 200 dinárt, Torontáli Banktól koszorumeleváltás címén 250 dinárt és özv. Sarkady Ida koncertjéből maradt 550 dinárt, összesen 1200 dinárt, mely adományokért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Dohányvásár — kellemetlen utójátékkal. Meszeszki Pálné jankovmosti földművesasszony tegnap az egyik jankovmosti (Jankahida) vendéglőben szűz dohányt adott el Rakity Nikola gör. kel román papnak. A szomszédos helyiségben ott időző esendő végighallgatta az alkut és annak létrejötté után előjött s lefoglalta a dohányt. A vevő és az arusító ellen megindult az eljárás.

* Az International Moziban ma, kedden nincsen előadás. Szerdán és csütörtökön szenzációs ujdonság: Reputation, a három arcu nő.

Utlevelek vizumozását eddig postán végeztük. Minthogy ez az eljárás hosszadalmasnak bizonyult, a mai naptól kezdve állandó kurirküldöncjártat vezetünk be. Kérjük tehát az érdekelteket, hogy a Beogradban személyesen végzendő teendőket reánk bízni sziveskedjék. **Banatska Trgovačka Agencija Veliki Bečkerek, Aleksandrova u. 27. Telefon 32.**

Atutalások, hitellevelek és csek-kek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint **valutabiztosítások** árukitételre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a **Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál** (Srpska Zadržna Banka D. D.), Veliki Bečkerek. — Telefon 43 és 47.

Atutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére **valutabiztosításokat** legjutányosabban eszközöl a **Nagybečkereki Takarékpénztár, Veliki Bečkerek, Koronaszálló épület, Telefon: Pénztár 16 Vezérigazgató 52.**

Nikkelezni, galvanizálni Krauszál Veliki Bečkerek. Telefon 329.

Magyar fiúk — katonasorban.

Splitből küldenek üdvözetet.

— **A „Torontát” tudósítójától.** —

Bečkerek, jul. 10.

Tegnap ismét kedves levelet hozott a posta szerkesztőségünk címére. Katonafiúk írták, egyszerű, keresetlen szavakkal, becsületes magyar szívvel. A nótás magyar gyerek verset is mellékeltek, amelynek derek szerzője Gejts Ferenc a III. eseta II. batalion, 11. pes. puk közkatonája, aki a pompás szépségű dalmát tengerpartról, a messzi Splitből küldi az üdvözlő sorokat. A vers a következőképpen hangzik:

Messze jöttem én el
A falutól s odahagytam
Minden boldogságom,
Otthon maradt minden reménységem

Kiesi fiam és a feleségem.
De szeretettel gondolok én rájuk,
Mert soká lesz még, mire
Egymást újra viszontlátjuk.
Jaj de nehéz ezt a napot várni,
Amelyiken a családom meg fogom
[majd látni.]

Az üdvözetet a Splitben szolgáló magyar fiúk közül a következők írták alá:

Gejts Ferenc, Pataki Mihály, Fehér János, Radics István, Daneso Péter, Dreskay Antal (Vrsacról), Baloghy Sándor, Varga Sándor, Nagy Mihály, Horváth Ferenc, Kiss József, Tokai István, (Debeljáról), Kuesera Dezső (Udvarszállásról), Nagy Sándor (Susorából) Turri István, Lelik István (Jeremenovéről), Széll Ferenc (Pancevóvórol), Gerő Ferenc és Székely Ferenc (Vojlovicáról), Netmann Bálint, Preigack József (Omolicjáról).

Krumenacker István

g. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevél vizsgálatát és vasuti szállítástól eredő mindennemű visszkereseteket (hiányok, sérülések és határidő túllépések).

Vel. Bečkerek, Etvasova u. 5.

Három évvel meghosszabbították az SHS—román védelmi szerződést.

— **A „Torontát” beogradi munkatársának telefonjelentése.** —

Beograd, jul. 9.

Az SHS állam és Románia között közös megegyezés alapján 1921-ben védelmi konvenció jött létre, amely a trianoni és neuilly békeszerződésről szólt.

Csolak Antity bukaresti SHS követ a beogradi kormány megbízásából megjelent a román kormány által felhatalmazott Duka külügy-

miniszternél és aláírta az SHS állam nevében a védelmi szerződés meghosszabbításáról szóló határozatot. A meghosszabbításával a szerződés érvényessége újabb három évre kitolódott.

Duka román külügyminiszter ez alkalomból megleghangu táviratban üdvözölte Nincsitvet, aki még a tegnapi napon sürgönyileg viszonzotta az üdvözlötet.

Ma délelőtt kezdték meg a cukorgyári bünpör tárgyalását.

A novisadi tábla tanácsa Bečkereken.

— **A „Torontát” tudósítójától.** —

Bečkerek, jul. 10.

A cukorgyári kettős rablógyilkosság, valamint a többrendbeli rablás büntetésének elkövetésével vádolt bünszövetkezet ma délelőtt került a novisadi fellebbviteli bíróság tanácsa elé. Másfél évvel ezelőtt tartották meg a bečkereki törvényszék büntető tanácsa előtt a főtárgyalást, mely súlyos ítélettel zárult. Szakula Vászát, a főbűnöst kötéltáli halálra, három más vádlottat, névszerint Miók Pétert, Daniló Litát és Beringer Kristótot életfogytiglani fegyházra, Salamon Bugárt, Vuju Györgyöt, Miók Valéert 15 évi, Miók Györgyöt 12 évi, Szparjaszu Pált tíz esztendei, Miók Józsefet hat évi és végül a tizenegyedik terheltet, Miók Jánost két esztendei fegyházra ítélték. Miók Szimát már nem érhetette a földi igazságszolgáltatás sújtó keze, a csendőrségi nyomozás alkalmával szökés közben agyonlőtték.

Hétfőn lesz második évfordulója a cukorgyári kettős rablógyilkosságnak, amely csendőrkézre juttatta az egész bünszövetkezetet. Ruz Gábor volt szárcsa csendőrmester, aki nemrégiben a román csendőrség kötelékébe lépett, derítette ki a bonyolult bünesetet és az

ő páratlanul ügyes nyomozásának köszönhető, hogy a banda megérmelt helyére, a börtönbe került. Két év óta ülnek fogságban a vádlottak, a fogház magánya talán megérmelte bennük a szánást s nem lehetetlen, hogy szenzációs vallomások hangzanak majd el a tábla tanácsa előtt.

A tárgyalást ma délelőtt kilenc órakor kezdik meg a bečkereki törvényszéki palota második emeletén lévő nagyteremben. A terembe csak belépőjeggyel szabad belépni, melyekből korlátozott mennyiséget osztanak szét. A közönségtől elkülönített részen foglalnak helyet a vádlottak. Két padot tartottak fenn részükre. Az újságírók az esküdtek padsoraiban foglalnak helyet, szemben az ügyészi asztallal.

A tábla tanácsa autón érkezik Novi Sadról. A tanács elnöke Aranyeska Sztanko, tagjai Marity Rafo és Gavrilovity Szteva. Póttagjai a tanácsnak dr. Kiss János. Jegyzőkönyvvezető: Péesity Aleksander. A vádat Vojvodity Ivo dr. vezetőügyész képviseli.

A vádlottak mindegyike új védőt kért és kapott. Csupán Miók Petru maradt meg eredeti védőügyvédje, Mihajlovity Jovan dr. mellett.

Sport

Az Obility AC tisztújító közgyűlése. Az Obility atletikai klub folyó hó 1-én tartotta meg rendes évi közgyűlését, melyen élénk vita után a Klub teljes reorganizációját határozták el. Megválasztották az új vezetőséget és a tisztikart, mely a következőképpen alakult: A klub elnöke lett: Rajity Svetislav alispán. Ügyvezető alelnök Mojity Milorad. Másodalelnök Petrov Száva. Főtáskár Podgraacki József. Titkár Mojity Miloslav. Főpénztárnok Bajor Sándor. Helyettes pénztárnok és gondnok N. Francuski. A végrehajtó bizottság rendes tagjai: Grubity Andrija, Grupin Jovan, Gligoria Vuletin. Helyettesek Grujity Milos és Grujity Mita. Számvevők: Prodanovity Branko és Dimitrijevity Kosta. Ellenőr Mojity Iván. A pártoló tagok tagsági díját havi 2 dinárról 5 dinárra emelték fel.

A göteborgi kis olimpiász birkózó mérkőzései megkezdődtek. Az előmérkőzések részletes eredményei:

Első forduló. Svesson (svéd) győz Magyar (Magyarország) ellen, Egberg (norvég) győz Fehér (magyar) ellen, Antilka (finn) győz Keresztes (magyar) ellen, Vargha (magyar) győz Wiléinz (jett) ellen. Második forduló. Magyar (Magyarország) győz Jerupuit (svéd) ellen, Radvány (magyar) győz Filcula (finn) ellen.

A birkózóversenyekkel egyidejűleg folytatták az uszóversenyeket is. A második nap eredményei uszásban a következők:

100 méter 1. Trolle (svéd) 1 perc 04 mp. 2. Arneborg 1 pre 04-6 mp. 3. Heinrich (német). 4. Turnovszky (magyar).

200 méteres mellúszás: 1. Rademacher (német) 2 perc 55-7 mp. Világrekord. 2. Sommer (német). 3. Bachre (német).

200 méteres gyorsúszás: 1. Arneborg (német).

100 méteres női gyorsúszás: 1. Hard (Anglia) 1 perc 36-7 mp.

Víziló-mérkőzések: Stokholm—Göteborg 18:0. Budapest—Malmö 12:1. (Malmö—Göteborg 4:2. A döntőben mérkőznek: Budapest—Stokholm.

A göteborgi birkózóverseny második napja.

Radvány (magyar) Egeberg (svéd). Radvány győz másfél perc alatt.

Keresztes (magyar) Christanson (dán). Keresztes győz 5 perc alatt.

Varga (magyar) győz Krusenberg (eszt) ellen 4 perc alatt.

Phojola (finn) győz Szelki (magyar) ellen pontozással.

Antilla (finn) győz György, e ellen pontozással.

Huppinen (svéd) győz Fehér (magyar) ellen pontozással.

Tapiunen (finn) győz Magyar ellen 4 perc alatt.

Erihsen (dán) győz György, e ellen 5 perc alatt.

Keresztes győz Iküvelko (svéd) ellen pontozással.

Varga győz Veekstein (finn) ellen pontozással.

Radvány győz Malbrey ellen visszalépés folytán.

A magyar birkózók technikája felünést keltett a göteborgi játékokon.

BERSON

gummisarok es gummitalp
OLCSÓBB lett!

Tennisz.

Az első napon Kehrling a svéd Helyes-ont 6:1, 6:0, 6:1 arányban legyőzte.

Orth György, a magyar football fenomén Prágába ment, ahol a DFC csapatában fog szerepelni.

Hetvenezér néző előtt nyerte meg Wimbledonban Lenglen kisaszonny (Francia) a női tenisz-bajnokságot.

Novibecsej „Soko”—Velikibecskerei Schwäbische 2:0 (0:0). Biró: Schneider. A füves, ázott pályán a csupa fiatal erőt szerepeltető Novi Becsej mutatott határozottan jobb formát. A győnye eredményt a bíró indisponáltsága egyben befolyásolta.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen gyermekünk és fivérünk

Imre

oly korai elhunytá alkalmával részvétük kifejezésével és a temetésen való megjelenésükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mond halás köszönetet a gyászba borult

1310

Frisch-család.

Eladó kisebb családi

HÁZ

esetleg butorral együtt.

Bővebbet a tulajdonosnál:

TÓTH ANDRÁS hangszerkészítő, Béga-végsor 2860. 1303**Új fehér konyha-ugyszintén különféle butordarab eladó.**

Megtéríthető: Veresmartiova (Úri) utca 5. szám alatt. 1206

Helybeli nagyobb iparvállalatnál kifutóleány

azonnali belépésre felvétetik.

1263

Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Gyurity Krszta

a pénzügyminiszteriumtól megkapta a jogot

hivatalos elvámolásra.

Irodája Eckstein János és Fia szállítócégénél van (Aleksandrova ul.) s kéri a n. é. elvámoló közönséget, elvámolásokkal megtisztelni.

1293

Fenti hirdetés kapcsolatában van szerencsénk értesíteni a n. é. közönséget, hogy karöltve a BRÖDER és FENYŐ novisadi szállítócéggel, elvámolásunk mindennemű készáru, nyerstermények, őrlemények elszállítását Vojvodina bármely állomásáról bármely külföldi végállomásra, itt megállapítandó egységes árak mellett, melyben az összes fuvar- és vámköltségek be lesznek

:/:/:/:/: számítva. :/:/:/:/:

Célunk az, hogy kereskedőknek és nagyiparosoknak a kivitelt és behozatalt meg

:/:/:/:/: könnyítsük. :/:/:/:/:

Kérjük vállalatunk ebbeli

:/:/:/:/: támogatását. :/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

:/:/:/:/:

Jovan Eckstein & Co.**Beocsini Cementgyár R.-T. Beocsin főraktára és képviselete Özv. Guttmann Jakabné és Fiainál Veliki Becskereken.**

Ezenkívül raktáron tartja az összes építési anyagokat és pedig: meszet (vagonszámra is), alabastromgipszet, surlahomokot (Reibsand) különféle színekben, stukaturnádat (nádfomat), elszigetelőlemezt, „Grozit” és kátrányfedőlemezt, kavicsot.

Ajánl cementárugyarából: cementlapot, gránitlapot, lépcsőket, csöveket, vályukat, gipszdiószítményeket.

1302

Családi okok miatt azonnal eladó

és birtokba vehető egy nagyon jól menő téglagyár 10 hold prima földdel, 1 körkémence, évi gyártóképesége 3,500.000 téglá és cserép, 2 cserépszárító 46.000 cserépszákkal, 3 ház munkáslakásokkal, 8 lónak való istálló, 6 vagon termés elhelyezésére alkalmas magazin, 4 szobás lakás tulajdonos számára, szép virág- és gyümölcsöskerttel, fél millió nyers téglá elhelyezésére alkalmas szin, 1 új 2 cilindertű 40 lóerős gőzmozdony, 1 téglagyártó prés, 2 darab „Büssing” gyártmányú 45—45 lóerős teherautó mellékkocsival, 8 darab ló teljes szerszámmal és kocsikkal stb. Kész áruból átengedek 150 000 téglát és cserépet, valamint az egész nyers készletet. — Komoly vevők bármikor láthatják teljes üzemből a téglagyárt. Ára 1,000.000 dinár, ebből 500.000 azonnal, 150.000 három hó, 150 000 hat hó és 200 000 egy év múlva megállapodás szerinti kamattal melletti fizetendő. Cím: Téglagyár Izbiste (Bánát, Vršac mellett).

1303

Nyomatott Pleits Fer. Pálnál Veliki Becskerek.

Az Állami Alkalmazottak Beszerzési Szövetkezete Vel. Becskereken rövid időn belül elsőrendű tüzifát és koksztkap, tehát ezúton felhívjuk t. tagjainkat, hogy téli szükségletüket jegyezzék elő. **Az igazgatóság.****Jó házból való fiuk tanoncnak felvételnek**

Kohn Lajos lakatosmesternél, Nemanjine u. Vasariszte sarok, esetleg ellátással.

Ugyanott minden a lakatos szakmába vágó munkák gyorsan és pontosan, szolid árak mellett készülnek. 1295

Gyorgya Szmederevca (Laudon) utca 2870. szám alatti ház,

áll három szoba, konyhából, mellékhelyiségekkel, szabadkéből eladó.

Vétel esetén azonnal beköltözködéhet.

Bővebbet a Torontál kiadóhivatalában.

Csak 8 napig érvényes ár!A magyar és a világirodalom 10 gyönyörű kötete — csak **20 dinár.****TARTALMA:**

Babits Mihály: Wilde Oszkár verseiből. Bacszányi János költeményei Jubiláris kiadás.

Endre Károly: Az ember, aki járva jár.

Füst Miklós: Változtatnod nem lehet.

Kemény Simon: Balkon.

Peterdy Andor: Sátor alatt.

Rabindranath Tagore költői műveiből.

Somlyó Zoltán: Sötét baldachin.

Szegegy István: Gyöngyvirág.

Wilde Oszkár: A readingi fegyház balladája.

Megrendelhető 20 dinár előzetes be- küldése mellett az

ORIENT

hirlapirodánál Veliki Becskerek.

Obilityeva (Zápolya) utca 1. szám.

„HAMBURG-AMERIKA LINIE“

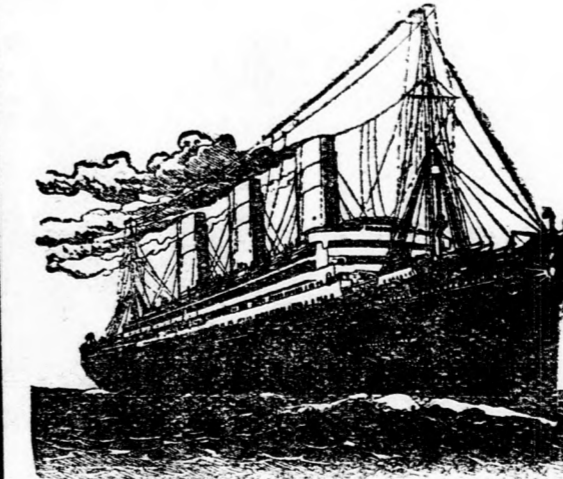
közös szolgálat az

„UNITED-AMERICAN LINES INC“-al.

Jugoszláviai főképviselője:

J. G. Drašković, Zagreb.

Az utasok részére a legmodernebb gyors- és postagözösök I., II. és III. osztályú fűkekkel.

„Hamburg—Amerika Linie“ legjobb és legkellemesebb összeköttetés Délamerikával.

Felvilágosításokkal költségmentesen szolgál a kivándorlási iroda: **J. G. DRAŠKOVIĆ, Zagreb, Cesta „B“ br. 3.** (az állami vasútállomás mellett)

vagy fiókjai:

Beograd, Balkanska ulica 25. — Ljubljana, Kolodvorska ulica 26. 904

és képviselői:

Bitolj, Gjodje J. Dimitrijević & Co., Boulevard Kralja Aleksandra 187.**Veliki Becskerek, Došan Lj. Mihajlović, Kralja Petra trg 4. —****Sušak, Jovo Gj. Ivošević. — Split, Ante Buić, Dioklecijanova obala 13.****Gruz, Ivo Lovričević.**

— Az utasokat az uton a társulat egyik tisztviselője kíséri.

Kiadja Pleits Fer. Pál